

- Från mörkt till
ljus i Nyköping
sid 8
- Världsstjärnan
trivs i Tyringe
sid 10

Kultur SMÖCKAN

Nr 5 oktober 1999

- Het debatt
om nytt avtal
sid 12-13
- Vänersborg
– en förebild
sid 16

Utgiven av Sveriges Musik- & Kulturskoleråd – SMoK

KULTURSMOCKAN

CEWE-FÖRLAGET
893 80 BJÄSTA
TEL: 0660-26 61 00
FAX: 0660-22 05 17

ANSVARIG UTGIVARE
Stefan Andersson
0660-825 22
stefan.ason@telia.com

REDAKTÖR
Ulf Eklund
0660-105 17
ulf eklund@miffino.se

ANNONSANSVARIG
Jan Dyllicki
0660-26 61 05
jan.dyllicki@cewe.se

REPRO

PRODUKTION

TRYCK

CEWE-Förlaget

MEDVERKANDE

I DETTA NUMMER

Per Sjöberg

Nils-Gunnar Nilsson

Carin Avertoft

Fredrik Norén

Daniel Hellström

Jonas Andersson

Sven Alveryd

Stefan Franzén

Mari-Anne Jonson

Håkan Sandh

OMSLAGSFOTO:

Per Myrberg

SMOK

Kultursmockan utges av samrådsorganet för
Sveriges musik- och kulturskolor, SMOK

Kultursmockan nästa nummer: v.49.
Manusstopp för annonser: 29 november.

**Tipsa
Smockan!**

Tel: 0660-105 17
070-643 93 31
Ulf Eklund

Kopierat kopieringsavtal

Allt fler intressanta exempel på nya organisationsformer kring musik, kultur och skola dyker upp lite här och där i landet. Verksamheterna går mer och mer i varandra, gränser och positioner ändras och flyttas.

Några nya modeller kommer att beskrivas i en rad idéseminarier med start i Stockholm den 25 november. Vi kommer att få exempel på kommuner med delat skolledningsansvar, nya ansvarsområden för musik/kulturskoleledningen, nya ansvarsområden för lärarna o.s.v.

Nya tag alltså där avsikten är att de olika skolformernas ansvar ska gå i varandra för att än bättre fokusera barnens och ungdomarnas behov.

Det senaste exemplet i raden av spännande nytänkande är onekligen musikgrundskolan i Helsingborg. En grundskola som ska drivas direkt under den befintliga musikskolan, som en Musikskolans skola. Skolan blir tvåparallellig i årskurserna 3-5 och startar redan till hösten. På gymnasienivån planeras riksantagning år 2001.

I det perspektivet känns det hopplöst svårt med olika notkopieringsavtal för obligatoriska skolan och musik/kulturskolan. Vilket avtal gäller för musikskolans skola eller skolans musikskola?

Så rätt hon har vår kloka och populära forskare från Lund Bodil Jönsson, som påstår att "den gamla tiden dör, men våra tankemönster består".

Låt oss skapa ett i tiden uppdaterat notkopieringsavtal efter nya tankemönster. Annars blir det lätt ett tankemonster.

STEFAN ANDERSSON

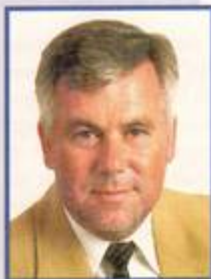
INNEHÅLL

i detta nummer

Kort från SMOK.....	3	Asiens svar på Whitney Houston	10	SRO -slagskepp i Vänersborg.....	16
Fullständiga rättigheter.....	5	Manifestation för svensk körsång	11	Åsikten/Kulturnytt.....	18
Minibuss med musik	6	Avtal som upprör	12-13	Porträttet: Lasse Kronér.....	19
Bara pojkar på scenen	7	Projekt över gränserna.....	14		
Nyköping - ett levande bevis	8	Sverige exporterar mera	15		

Mission possible!

– Av Per Sjöberg, Ordförande SMoK –

* Glädje, entusiasm och stolthet är bara exempel på ord som beskriver känslorna när vi fick beskedet att SMoK fått regeringens uppdrag att genomföra det nationella uppdraget i musik åren 2000 - 2002! Tre år och tre miljoner kronor att

användas för att ytterligare utveckla och förstärka musik- och kulturskolornas arbete.

Detta mina vänner är ytterligare en bekräftelse på att musik- och kulturskolornas verksamheter är strategiskt viktiga redskap för att nå de kulturpolitiska målen men också för att medverka till utveckling av lärandet i skolan.

Nu sätter vi genast igång med att planera för hur vi skall använda våra pengar. Ett säkert tips torde vara att nu får vi äntligen möjlighet att genomföra vårt projekt "Positiv skolmiljö". Ett projekt som syftar till att visa hur lärandet, relationen mellan människor i skolan kommer att förbättras markant genom att ytterligare utveckla och öka inslaget av samverkan mellan kultur- musikskola och grundskola.

Håll ögonen öppna när vi under våren 2000 kommer att erbjuda grund- och musik-/kulturskolor att vara med i Positiv skolmiljö projektet!

* För någon vecka sedan gick den årliga EMU, Europeiska MusikskoleUnionen, konferensen av stapeln. Ett 20-tal europeiska länder samlades i Europas kulturhuvudstad Weimar för att utbyta erfarenheter och för att genomföra EMUs årsmöte. Från Sverige deltog Dag Kraft, Stefan Andersson samt undertecknad.

Efter många års ordförandeskap så avgick i år Josef Frommelt som president för EMU och ersattes av Jan van Muilekom, Nederländerna. Norden representeras i styrelsen av Timo Veijola Finland och Wilhelm Dahl från Norge.

Årets konferens var uppiggande på flera sätt. Jag tror att vi kan se fram emot ett aktivt och initiativrikt EMU de närmast kommande åren!

* Slutligen vill jag passa på att hälsa Stefan Andersson välkommen som fulltidsarbetare i SMoK från och med 2000-01-01. Alla nya projekt som skall genomföras kräver en förstärkning av vår kärntrupp. Kan det bli bättre än att knyta Stefan ännu hårdare till SMoK?

Ha' det gott till vi hörs igen!

Musiklärarens roll i ett kultursamhälle

– temat vid NMPU:s kongress i Arvika

– Av Marie-Anne Jonson –

Nordens Musikpedagogiska Union har syftet att främja till musikpedagogiskt samarbete.

NMPU:s 21 kongress var förlagd till

Musikhögskolan Ingesund i Arvika.

NMPU är en sammanslutning av samtliga nordiska länders musikpedagogiska föreningar och organisationer, vilket omfattar närmare 17 000 musikpedagoger. Varje år arrangeras en kongress i något av de nordiska länderna och under den gångna sommaren var det dags för Sverige att vara värdland med SMPU, Sveriges Musikpedagogiska Union, som arrangör.

Syftet med den fem dagar långa kongressen var att stärka den nordiska gemenskapen i uppdraget att stimulera barn och ungdomar i musik och instrumentala färdigheter. Konferensen betonade lärandet och läraren under temat "Musiklärarens roll i ett kultursamhälle".

Ingesunds Musikskola, som utbildar såväl musikpedagoger för den obligatoriska skolan som för musik- och kulturskolan, hälsade 110 kongressdeltagare välkomna. Dessutom medverkade ett stort antal artister som var inbjudna för att företräda sitt hemlands kultur.

"Musikläraren i centrum" presenterades under allsidiga rubriker av framstående och kunniga forskare, lärare på alla skolnivåer samt föreläsare från hela Norden. Till följd av många parallellagda, intressanta föreläsningar blev det svårt för deltagaren att välja och språket upplevdes, i viss utsträckning, som ett problem.

Sammantaget var det dock en mycket lyckad och välorganiserad kongress. Årsmötet valde Ole Helby Petersen, Danmark, till ny president, Bente Söndergaard, Norge, till vice president och Wera Körner, Sverige, till sekreterare. Inger Söderman och Olavur Jökaldal passade dessutom på att hälsa välkommen till NMPU-kongressen i Finland år 2000 respektive Färöarna år 2001.

De nordiska flaggorna hälsade välkommen till NMPU-kongressen och Ingesunds Musikskola. Foto: Marie-Anne Jonson.

LUK- Lärarutbildningskommittén presenterade i våras ett förslag till ny inriktning för all lärarutbildning. (SOU 1999:63, nedan kallat LUK)

Musik-, dans- och bildläroexamen försvinner. Nu är det inte riktigt så allvarligt som det låter. Det som avses är att alla lärare i princip har samma läroexamen där också vissa grundläggande avsnitt är gemensamma. Sedan kan en lärare, utifrån egna önskemål, inrikta sig mot ett eller flera ämnen, exempelvis musik eller bild.

Debatten kring LUK har i liten utsträckning handlat om vårt område. Är det här ett bra eller dåligt förslag för musik- och kulturskolorna? Är det ett bra eller dåligt förslag för för- grund- och gymnasieskolorna?

Huvudinriktningen på förslaget är bra. Även i skolans lägre kurser kommer någon lärare att vara utbildad för att undervisa i matematik och någon annan i biologi. En tredje lärare kan vara mer inriktad mot bild och läsinläring. Alla lärare förutsätts på det sättet att samverka i arbetslag.

Detta borde innebära att det också blir lättare att få ett bra samarbete mellan de estetiska och övriga ämnena. Det finns också i LUK bra skrivningar kring betydelsen av att se de estetiska ämnena som en resurs i hela läroprocessen.

LUK föreslår att en lärare kan läsa allt mellan 20 och 120 poäng i bild eller musik. Det som däremot inte framgår av förslaget är om det krävs inträdesprov för alla nivåer, för vissa nivåer eller för ingen nivå alls. Skulle även s.k. ett-ämnesläraren tas in bara på betyg innebär det naturligtvis på sikt en kraftig standardsänkning på exempelvis musikutbildningen. Dessutom uttalar LUK "att studenter normalt bör avrättas från att begränsa sin utbildning till bara ett ämne". Utan att på något sätt vara negativ till tvåämneslärare så finns det väl ingen anledning att ta bort ettämneslärare inom för- grund - och gymnasieskolan. På de här två punkterna måste diskussionen kring LUK kompletteras.

I LUK-dokumentet på några hundra sidor har det tyvärr inte funnits plats för någon diskussion kring lärarutbildningen för musik- och kulturskolorna. Det är tråkigt. Visst tjänar även för- grund- och gymnasieskolan på att lärartjänster inrättas för att arbeta både med den frivilliga undervisningen och exempelvis inom det estetiska programmet. Nu föreslås istället - om jag tolkar texten rätt - att alla gymnasielärare, dvs även estetiklärarna, skall ha fördjupning i minst två ämnen.

I LUK finns en skrivning kring behovet av att det inrättas lärarutbildningar även för de ämnen där det saknas idag, exempelvis drama/teater. För de allt fler kulturskolorna som finns i landet, för alla estetiska gymnasieutbildningar m.fl. borde det vara självklart att med tjocka streck stryka under det LUK bara tangerar: Skapa bra lärarutbildningar inom alla konstområden anpassade till såväl musik/kulturskolorna som för- grund - och gymnasieskolorna!

Håkan Sandh
hakan.sandh@swipnet.se

Gunilla von Bahr - ny chef för Kungliga Musikhögskolan.

-Av Nils-Gunnar Nilsson-

- Alla studier i våra skolor borde utgå från de kreativa ämnena. Det är skrämmande hur man i dag hanterar den enorma resurs som kulturen utgör och jag tänker slåss för att förändra den bilden.

Det säger Gunilla von Bahr, flöjtist med världsrykte och på förslag som ny chef för Kungliga Musikhögskolan i Stockholm.

Hennes vision är att göra Musikhögskolan till en ännu aktivare, öppnare och spännande skola, som snabbt anammar nya förteelser utifrån och som själv helst ligger snäppet före.

- Det är viktigt med forskning, både framåt och i tradition, säger hon. Och vi måste ännu mer aktivt ägna oss åt internationellt utbyte.

Kungliga Musikhögskolan har i dag cirka 600 elever och en bredd och kvalitet i undervisningen som skapat många spjutspetsar såväl nationellt som internationellt.

- Men det finns mer att göra, säger Gunilla. Man får aldrig stanna upp i en flexibel omvärld och en av mina uppgifter blir att giuta mod och arbetsglädje i alla runt omkring mig.

Gunilla von Bahr ny chef för Kungliga Musikhögskolan:

"Jag tänker slåss för kreativa ämnena"

- Det är lätt att säga Halleluja men svårare att genomföra det.

FÖRST I MUSIKSKOLAN

Gunilla von Bahr ingick i en av de allra första musikskolekullarna i landet. Det var 1949 i Malmö och från början var det naturligtvis blockflöjten som gällde. En dag föreslog hennes lärare att hon skulle prova en "riktig" flöjt, som fanns på en hylla i klassrummet. För Gunilla blev det upptakten till en lysande karriär som musiker och hon är i dag full av entusiasm och beundran inför det arbete som utförs i den kommunala musik- och kulturskolan.

- Det är väldigt viktigt att få börja tidigt med sitt musicerande, säger hon. Man kan inte nog högt värdera glädjen i att kunna uttrycka sig genom musiken och det är något som alla barn borde få uppleva.

"Ska vi ha en chans att utvecklas kan man inte strypa livsnerven"

ALLT MINDRE TID

Gunilla har själv fem barn och hon har upplevt hur skolan fått allt mindre tid för de kreativa ämnena. De barn som har kulturintresserade föräldrar och tillgång till olika kreativa uttrycksformer i hemmet har goda förutsättningar, men vad händer med alla de andra?

- Ska vi ha en chans att utvecklas som hela människor med känslor och möjligheter, så kan man inte strypa själva livsnerven. Det är ett fundamentalt systemfel som måste rättas till, innan det är för sent.

Politikerna har enligt Gunilla ett stort ansvar för utvecklingen. Kulturfrågorna

prioriteras inte i dag och vid politiska nomineringar blir det ofta de politiker som "blir över" som får ta hand om dessa frågor.

- De kreativa ämnena måste få sin givna plats i centrum, säger Gunilla. Det är något som jag tänker kämpa för och det vore roligt om det kunde ske i samarbete med organisationer som SMOK.

JANTELAGEN ETT HOT

Gunilla von Bahr har också synpunkter på det som många i dag kallar för dirigentkrisen i Sverige. Hon håller med om att vi hamnat på efterkälken i en internationell jämförelse.

- Det finns lite för många stoppklossar för att vi ska lyckas skapa den goda jordmån som behövs för att unga förmågor ska komma fram, säger hon. Våra dirigentämnen måste få chansen att prova och att göra misstag för att kunna utvecklas.

- Man jämför ofta med Finland i sammanhanget, säger Gunilla. Men framgångarna där kommer ur en lång process. Alla symfoniorkestrar med statligt stöd måste exempelvis släppa fram unga musiker som vill prova på dirigentskapet.

- Kanske behöver vi lite finsk sisu här också. I Sverige har vi lite väl mycket jantelag och "lagom-tänkande". Och det gäller att få fram en bredd innan man kan förvänta sig en spets.

KREATIV ADMINISTRATION

Hur klarar man då övergången från ett konstnärligt och kreativt musikerliv till en byråkratisk tjänstemannatillvaro på chefsnivå?

- Det är inget problem. Jag har arbetat med administration länge, och det kan faktiskt vara riktigt kreativt det också.

Sitt musicerande kommer Gunilla att trappa ner ordentligt, då hon tillträder sin nya tjänst. Det går helt enkelt inte tidsmässigt att kombinera.

KÖP ÅRETS MUSIKPRYL

Noter som inte ligger stilla på notstället. Som sliter sig från klädnypor och andra nödlösningar och faller ner på golvet eller blåser iväg. Och som kostar musikern onödigt tid och massor av irritation. Problemet är säkert bekant.

Lösningen är lika enkel som genial: **Notkrabban**.

Nyheter: Nu kan Du beställa Notkrabban portofritt från:

TENEREZZA PRODUKTION AB

Tel: 060-15 38 80
Fax: 060-12 85 36
Mobil: 070-224 05 90
E-mail: info@mercurius.se

"Englandsresan blev en bra test för Notkrabban som verkligen höll måttet. Utan krabban hade vi fått problem att genomföra våra spelningar"

säger Peter Tjärnberg - spelledare för Sundsvalls Paradorkester

Musikskolan + äldrevården = sant.

Påståendet gäller Vellinge, en kommun längst ut på Skånes sydvästra spets.

Med noterna i bastun och en fot i äldrevården

-Av Nils-Gunnar Nilsson-

Anläggningen, där musikskolan finns inrymd, var ursprungligen en realskola med tillhörande badhus och bastu. Den sistnämnda tjänstgör för övrigt i dag som notförråd. I dag finns här dessutom ett stort antal lägenheter för äldreboende, dagverksamhet för utvecklingsstörda och en kommunal restaurang.

I ledningsgruppen för verksamheten sitter musikskolans rektor Britta Gustavsson tillsammans med representanter för bl.a. terapeuterna, hemtjänsten och restaurangen.

- I början slogs vi med näbbar och klor mot den här kopplingen, säger Britta. Speciellt mycket gemensamt har vi inte, och lite tveksam är jag fortfarande.

- Det borde kanske vara innehållet i verksamheten, mer än gemensamma lokaler, som styr samverkan. Gymnasiet med det estetiska programmet vore nog en rimligare partner.

LÄR AV VARANDRA

Med tiden har i alla fall vissa mötesplatser över generationsgränserna skapats. Det ordnas gemensamma aktiviteter, en pensionärsorkester är bildad och musikskolans elever spelar ofta för de gamla i restaurangen, som för övrigt har fullständiga rättigheter.

- Det är nyttigt att framträda inför publik och på det här sättet har vi alltid fullsatt på konserterna. Vill vi vara säkra på att publiken inte lämnar lokalen, så läser vi bara fast rullstolarna, säger Britta med glimten i ögat.

- Vi har säkert en del att lära av varandra i övrigt också, säger hon. Kvalitetssäkringen inom äldrevården är t.ex. något som vi tagit till oss.

Lär av varandra. I Vellinge arrangerar musikskoleelever och pensionärer gemensamma aktiviteter.

SATSAR PÅ SPONSORING

Vellinge är en starkt moderatdominerad kommun. Privatisering står högt på dagordningen och det finns en uttalad målsättning att finansiera delar av musikskolans verksamhet med sponsorpengar. Den lokala företagarföreningen har t.ex. varit en av sponsorerna och arbete pågår för att hitta nya intressenter i näringslivet.

- 30 procent av vår verksamhet ska intäktsfinansieras, säger Britta, och det är upp till oss hur det ska lösas.

Musikskolan i Vellinge, som i september firade 25-årsjubileum i ett fullsatt Malmö Konserthus, är inne i en mycket positiv utveckling. Man tar över allt mer av den kreativa verksamheten i grundskolan och på programmet har man också ämnen som dans, teater och musikdata.

- Egentligen är vi i praktiken en kulturskola i dag och det är bara en tidsfråga innan vi formellt döper om oss, säger Britta Gustavsson, rektor för musikskolan med landets enda direkta koppling till äldrevården. Och med fullständiga rättigheter.

Förnya musikundervisningen med IMUS

IMUS är ett helt nytt musikverktyg. För allt musikskapande - från att lära sig noter till att experimentera med musikens byggstenar.

IMUS är lätt att använda.

För lärare i undervisningen.

För elever i självstudier.

IMUS finns för både pc och Mac.

Och kostar inte mer än en vanlig cd-skiva.

Beställ på 08-555 988 40

IMUS är utvecklat i samarbete mellan Kgl. Musikhögskolan i Stockholm, Stockholms Musik konservatorium, Solna Kulturskola, Örebro Musikhögskola och The Interactive Institute. Projektet har genomförts med stöd av KK-stiftelsen.

Mobil -i midiformat musik

-Av Sven Alveryd-

I en specialutrustad minibuss reser projektledaren Joakim Persson och hans vänner i musikföreningen Kosmos Club land och rike kring för att inspirera musikintresserade ungdomar att satsa vidare inom branschen. Projektet kallas "Midi-projektet" och riktar sig främst till diskjockeys mellan 15-25 år som vill lära sig mer om att komponera och producera musik.

Idén om "Midiprojektet" föddes för fyra år sedan. Joakim Persson, som har ett förlutet som batterist, hade sedan en tid tillbaka varit inspirerad av den moderna elektroniska dansmusiken och främst DJ-musiken som fick ett uppsving för cirka fyra år sedan. Då hände det något inom genren. Intresset växte för DJ-yrket och musiken som skapades i form av remixar och maxisinglar. Idag är DJ-musiken "het" både i den kommersiella musikindustrin och i s.k. undergroundkretsar. En del DJ:s har bildat egna skivbolag för att få ut sin egen musik.

MÅNGA TALANGER

Det finns ett gediget musikintresse och en hel del talangfulla DJ:s och musikmakare av modern dansmusik i Sverige, men alldeles för få går vidare i karriären. Detta är något vi på Kosmos Club velat förändra och "Midiprojektet" är ett steg på rätt väg, säger Joakim Persson.

Förening Kosmos Club har funnits sedan 1994 och

Midiprojektet har rullat på sedan 1996 med ett uppehåll under kulturhuvudstadsåret, då föreningen blev engagerad i kulturarrangemanget. Midiprojektet har under årens lopp stötts av olika finansiärer, däribland Framtidens Kultur och Ungdomsstyrelsen. Konceptet har marknadsförts i stora delar av Sverige och mottagits med ett stort intresse. Joakim och de andra i Kosmos Club arbetar nu med att hitta metoder för att följa upp det intresse som väckts för Midiprojektet ute i landet.

FRAMGÅNGSRIKT RECEPT

Att satsa på ett mobilt alternativ har visat sig vara ett framgångsrikt koncept. Förutom att det är ett flexibilitet, lätthanterligt och billigt system, så är även den direkta kontakten med folk "på deras egen gata" värdefull, säger Joakim Persson.

Joakim och Kosmos Club har skaffat sig en hel del erfarenheter som arrangör av diverse kultur-, dans- och musikarrangemang. Han var bland annat med om att arrangera Hultsfredsfestivalen 1994. I huvudsak arbetar föreningen i projektförm och för t.ex. Midiprojektet är Joakim projektledare med hjälp av fem handledare.

Kosmos Club anordnar även andra typer av aktiviteter som utbildningar och work shops.

I ett samarbete med Kulturskolan i Stockholm genomförs för närvarande ett pilotprojekt i form av en kurs i dansmusik.

LYSSNA OCH LÄR av hjärtans lust.

"FRÅN ÖRA TILL HJÄRTA", av Lennart Winnberg, bygger på en ny pedagogisk metod för instrumental- och gehörsundervisning. En unik kombination av att spela efter gehör, läsa a vista, skriva ner melodier och improvisera.

Ett levande komplement till befintliga spelböcker. Boken passar samtliga instrument, alla åldrar och alla färdighetsnivåer. Den kan användas både för självstudier och i gruppundervisning, ensemble och orkester.

Utkommer i februari år 2000.

Pris, bok och CD: 195:- inkl moms

Musica Bassa

Tel: 0200-110 310. Fax: 031-46 20 80.

E-post: lennart@winnberg.o.se www.winnberg.o.se

Flugornas Herre

- AV POJKAR

-Av Ulf Eklund-

Den 6 oktober sattes punkt på ett projekt som inneburit hårt arbete i nästan två år. Stockholms Stads Kulturskolas uppsättning: Flugornas Herre. Den unika föreställningen med bara pojkar på scenen.

Flugornas Herre av Nigel Williams är berättelsen om att vara människa. En klassiker om vad som händer när vi tappar bort vår kultur, när vi glömt vad vår faster sa och när vi inte minns reglerna för hur vi ska vara mot varandra.

En historia som fångat många - inte minst Björn Holmberg, teaterlärare vid kulturskolan, som svarat för den svenska översättningen, regi och instudering samt det konstnärliga utförandet.

Bakgrunden till projektet sträcker sig flera år tillbaka i tiden då Björn Holmberg och hans kolleger diskuterade varför teatern hade så ont om pojkar i högstadiet - en fråga som stötts och blöts under ganska lång tid.

Plötsligt sprang han på texten till Nigel Williams dramatisering av Flugornas Herre. Där är rollfigurerna elva killar i just

den åldern som Björn och hans kolleger saknade.

FÅ MED TEATERVANA

Att hitta så många högstadietgrabbar som passade för rollfigurerna kan inte ha varit någon lätt uppgift. Eller?

- Nej, men att jag började arbeta vid Håsselbyskolas musikallinje underlättade betydligt. De flesta killarna rekryterades därifrån och på den vägen är det.

Flertalet av aktörerna har dansat och sjungit, men har ingen tidigare erfarenhet av teater. Enligt Björn Holmberg har dock samtliga medverkande ansett att projektet varit mycket roligt och givande och har inget emot en förlängning.

Men det är knappast aktuellt.

- Nej, nu får det vara slut och det här har ändå dragit ut så otroligt långt på tiden. Vi spelade i våras, men sedan kom en höstbjudan från Mariestad och då fick vi repa upp föreställningen på nytt, berättar Björn.

GRAND FINAL I MARIESTAD

Alla inblandade i Flugornas Herre har hållit ihop i drygt ett och ett halv år, vilket inneburit 15 föreställningar, i huvudsak i Stockholmsregionen, med genomgående goda recensioner. Mot den bakgrunden är det inte så konstigt att många i dag upplever en viss tomhet.

Föreställningen inför storpublik i Mariestad blev en slags grand final.

- Det är sällan jag varit med om att så lätt kunna sälja en föreställning. Målgruppen har varit skolor och sett till den goda responsen måste detta legat väldigt bra i tiden, säger Björn och fortsätter:

- Det är så många elever i dag som känner sig hotade i sin vardag och allt fler inser vikten av regler kring hur vi bör uppföra oss. Ungdomarna är väl medvetna om hur lätt en liten ö kan skapas där djungeln lag råder.

Stockholms stads kulturskolas uppsättning av Flugornas Herre blev ett mycket lyckat teaterprojekt. Sista föreställningen genomfördes i Mariestad den 6 oktober.

Foto: Per Myrberg.

Som jag ser det...

Kulturskolan i Södertälje är skadeskjuten!

I Smockans förra nummer fanns en artikel om ett allvarligt hot mot Kulturskolan i Södertälje. Ett förslag som innebar att drygt 10 procent av Kulturskolans budget skulle bort och skolans produktioner/utåtriktade verksamhet skäras ner och integreras med annan s.k. programverksamhet i kommunen, hade i hast och utan dialog tagits fram under sommaren.

Kommunens kulturverksamhet? Inklusiv Kulturskolan? Detta skulle, utan inskränkningar i verksamheten, skötas av hälften så många anställda.

Förslaget har nu debatterats friskt under ett par månader. För någon vecka sedan blev det trots protester antaget av ny konstellation, s+m, i bildningsnämnden. Lokaltidningen, den centerpartistiska Länsidningen, skrev på ledarplats fredagen den 8 oktober:

"Under den korta tid som det här förslaget funnits på bordet har förslagsställarna nämligen helt misslyckats med att förankra det hos personal och kultursektor. Ingångsläget är med andra ord en nästan total misstänksamhet och obefintlig tilltro till framförallt bemanningsplanerna. Det är ingen bra start. Det som inger oro är också den politiska majoritet, som nu står bakom förslaget. Det finns nämligen ingen som helst minsta gemensamma nämnare mellan den socialdemo-

kratiska och den moderata kulturpolitiken. Åtminstone inte i de programförklaringar, som de båda partierna gjort."

I den debatt som föregått beslutet har jag varit mycket kritisk till förslaget. När förslaget först presenterades fredagen den 13 augusti (!) skulle beslut tas den 21 augusti! Det gjorde att det inte fanns tid för någon intern debatt. Därför blev debatten offentlig och hård.

Jag hamnade så småningom själv i en position där jag ansåg att jag bara kunde bevara min trovärdighet på ett sätt; genom att lämna min tjänst.

Det har jag nu gjort. Däremot sitter jag kvar i SMoK:s styrelse under den mandatperiod jag är vald för.

Att ge sådana här besked till kollegor ute i landet smärta naturligtvis. Jag trodde i våras att vår position i kommunen var mycket stark. Ingen har heller vare sig nu eller tidigare riktat någon negativ kritik mot Kulturskolans verksamhet. Nu har bilan fallit. Jag har sagt upp mig i protest. Min förhoppning är att det trots allt går att rekonstruera Kulturskolan i Södertälje på något rimligt sätt.

Det finns så många oerhört kompetenta lärare och övrig personal på skolan så att jag måste tro att det finns möjligheter för skolan att komma igen efter all den turbulens och missmod ett sådant här ingrepp för med sig.

Håkan Sandh

Håkan Sandh
f.d. rektor för Kulturskolan i Södertälje

Nyköping

– en solskens-historia

–Av Ulf Eklund–

Många lockades till invigningen av Tonborgen, Nyköpings Musikskolas nya lokaler. På bilden lyssnar Mebrdad Aliagba på sina elever när de stämmer sina instrument inför en spelning. Foton: Bildtjänst.

För bara två år sedan var verksamheten vid musikskolan i Nyköping allvarligt hotad. Sparkraven tvingade kommunens företrädare att föreslå nedläggning. Men i dag är det ett annat ljud i skällan:

– Vi är ett levande bevis på att det går att vända trenden även när det ser oerhört mörkt ut, säger biträdande rektor Catharina Hjertzell.

Att satsa sig ur krisen är ett ganska välkänt begrepp och frågan är om inte det stämmer väl in på Nyköpings kommunala musikskola. November 1997 blev en mardrömsmånad för Catharina och övriga på musikskolan då förslaget om nedläggning tydligt aktualiserades. En morgon fylldes dessut-

EN NY, ANNORLUNDA VÄG TILL PIANOT!

CHRISTER NORDAHL

PIANOSTEGEN 1 och 2

Ett av de viktigare inslagen i denna "nya väg" är att varje musikstycke skall ha en egen musikalisk karaktär som återspeglas i titel, sångtext och illustrationer, en karaktär som skall verka lockande för dagens ungdom. Varje stycke kompletteras med en aktiv övning, t.ex. rytmövning, notskrivning, komponerande eller pyssel.

PIANOSTEGEN riktar sig till nybörjare på piano/keyboard och innehåller material för det första spelet.

CHRISTER NORDAHL har bl.a. organist- och pianopedagogexamen bakom sig och har mångårig erfarenhet av piano- och synthundervisning. Han arbetar nu som lärare i piano, orgel, teori och synthensemble i Marks musikskola.

32 sidor/del. Illustrationer i färg. CG 7504 resp. CG 7549. Ca-pris å 151:-

Mer info och roligt på hemsidan:
<http://home.swipnet.se/pianostegen>

SK-GEHRMANS
MUSIKFÖRLAG

om lokaltidningens löpsedel med bokstäverna: "Musikskolan i Nyköping läggs ned".

– Där kan man tala om ett trauma. Jag var helt oförberedd och när jag kom till musikskolan den morgonen kände jag mig tom och visste inte var jag skulle börja. Det var en fruktansvärd upplevelse, berättar Catharina Hjertzell.

Men att det sällan finns något ont som inte har något gott med sig blev många varse. Istället för att lägga sig platt och låta musikskolan tyna bort arbetades en ny plan fram där de inblandade tydligt visade på vilket sätt de ville förändra musikskolans verksamhet.

UNDER SAMMA TAK

Förslaget till ny organisation innebar integrering i grundskolan, särskolan och gymnasiets estetiska program.

Kommunpolitikerna visade

välvilja och i samband med omorganiseringen föddes idén att samla all undervisning i egna lokaler. Borgmästarhagsskolan hade nämligen utrymmen som stod tomma och två år efter dödsdomen lever Nyköpings musikskola som aldrig förr. Samverkan med övriga skolformer, bland annat "Elevens val" med rock-kompgrupp, blåsinstrumentgrupp, stråkinstrumentgrupp och gitarrgrupp, har inneburit ett ökat antal elever som deltar i de musikaliska aktiviteterna.

I NY SKEPNAD

– Det är viktigt att arbeta aktivt med alla nya läromedel. Våra bläslärare har exempelvis mycket nytta av cd-skivor med häftig popmusik som eleverna kan kompa till, fortsätter Catharina Hjertzell.

Närmare fem miljoner kronor har kommunen satsat för att anpassa lokalerna efter musikskolans behov och verksamhet.

– Det är mycket väl använda pengar, sa chefen för Nyköpings barn- och utbildningsnämnd, Eric Carlgren, en av nyckelpersonerna i projektet, till Sörmlands Nyheter i samband med invigningen.

I slutet av förra månaden slog nämligen "Tonborgen" upp portarna för allmänheten. Ett myller av föräldrar och elever fyllde korridorerna när musikskolan visade upp sig i sin nya, fräscha skepnad.

För Catharina Hjertzell blev det glädjetårar.

– Vi har 740 elever som spelar 17 olika instrument och det är fantastiskt att vi lyckats samla allt under samma tak, säger hon och gör samtidigt ett försök att förklara bakgrunden och anledningen till musikskolans snabba och positiva förvandling: – I ett kritiskt skede tänder många på alla cylindrar...

NYKÖPINGS MUSIKSKOLA

Kommunalt anslag och övriga intäkter: 5.487.000 kr.

Utbud: Musik.

Rektor: Göran Hedin.

Bitr. rektor: Catharina Hjertzell.

Hemsida: www.nykoping.se

Edvard Lindelöf
provspekar ett av slag-
verken i Tonborgen.

Videokonst – motiverar

–Av Carin Avertoft–

Hur får man ungdomar entusiastiska för undervisning i musik och bild?

Ungdomar som är sprängfyllda med mediernas olika utbud. En väg bar musiklektör Hans Parment banat – videokonst på schemat. En totalupplevelse i ljud och bild.

– Skolorna ska sjuda av idéer och aktivitet. Vi måste ständigt hitta nya vägar för att göra undervisning i musik och bild intressanta för eleverna, säger Hans Parment. Han är musiklektör vid musikskolan i Växjö, arbetar även på Musik i Kronoberg och en av eldsjälarna i Media Artes. Brinner gör han också för projektet musikvideo. Två grupper av lärare har hittills

deltagit i kursen. Syftet är att entusiasmera och engagera till nya undervisningsformer.

– Vi kan inte bara ha stafflimålning och harmoniträning. Vi ska använda den moderna teknik som står till buds idag. Ungdomar är fantastiska på att tillgodogöra sig interaktiva undervisningssystem. Se bara på IMUS, en CD-romskiva för gehörsträning, att lära sig noter och harmonier, säger Hans Parment och fortsätter:

– Det enda problemet är att själv hålla sig uppdaterad. Det händer att eleverna är bättre än jag när det gäller datorernas kapacitet.

AVANCERAD TEKNIK

Projektet videokonst för elever håller just nu på att planeras. Tanken är att elever på musik och kulturskolor, estetiska program o.s.v. ska kunna delta. Komposition i ljud

och bild kräver avancerad teknik. Film i Kronoberg står för utrustning och musikskolan för datorer. Utvecklingscentrum för barn och ungdom och SVT ska vara med och stötta inom sina kompetensområden. – Detta visar också metoden som musik och kulturskolorna arbetar med idag, säger Hans Parment. Många samarbetspartners för att samla så mycket kunskap och erfarenhet som möjligt. Här visar de ett sätt för konstnärer och kompositörer att arbeta med elektronisk ljud och bild.

– Barn och ungdomar har alla ett individuellt sätt att ta till sig kunskap. Att visa på olika vägar till inläring är en av våra största utmaningar idag. På detta sätt ersätts passivt tittande på MTV med kreativt skapande i bild och musik grundat på den egna kapaciteten.

Kinesisk näktergal

I SKÅNE

Wei Wei har sålt över 150 miljoner skivor

-Av Stefan Franzén-

I det lilla samhället Tyringe väster om Hässleholm i norra Skåne bor en världsartist som sålt över 150 miljoner skivor. Just nu befinner hon sig på en 50 dagars turné i hemlandet Kina. Hennes namn är Wei Wei.

Wei Wei anses av många vara Asiens svar på Whitney Houston och har sålt över 150 miljoner skivor.

Världsartisten Wei Wei från Kina och maken, kompositören och pianisten Michael J Smith har funnit sin oas i Tyringe. -Egentligen bör vi hemma i varsin ände av musikvärlden, säger Michael. Fotom: Bildbyrå.

Det var i midsommarhelgen som Wei Wei flyttade till Tyringe. Ett samhälle med drygt 3000 invånare cirka en mil väster om Hässleholm längs väg 21 i norra Skåne. Hon bor tillsammans med sin amerikanske make Michael J Smith och parets tre söner, Symington, 5, Remington, 3, och Vinson, snart ett år.

Att det blev just Tyringe och Sverige beror dels på Michael som bott i landet i omgångar under 20 års tid och dels att hans bror Todd är en lokal musikprofil i Hässleholm i banden "Smith&Larsen", "Seven" och "All the Kings Men".

- Todd ringde i våras och tipsade om huset och när vi fick se det slog vi till

direkt, berättar Michael.

Det är i utkanten av den tidigare kurorten, intill bokskogen som huset ligger. Michael har renoverat industrifastigheten under våren. Här får Wei Wei lugn och ro mellan sina uppdrag. Men det är inte ofta hon är hemma. Just nu befinner hon exempelvis sig i Kina där hon gör 45 spelningar på 50 dagar.

RESER ÖVER HELA VÄRLDEN

Dessförinnan turnerade hon i Kalifornien. Under turnén i Kina och Kalifornien spelar PBS (Public Broadcasting System) och CCTV (Kinas centraltelevision) in ett timplågt program om Wei Wei. Det skall sändas i kinesisk TV i februari nästa år. Totalt kommer 2,8 miljarder tittare att kunna se programmet.

I februari skall hon tillbaka till Kalifornien för en ny turné som även tar henne till Texas, Chicago, New York, Washington och Kanada. Dessutom anlitas hon ofta i officiella sammanhang i hemlandet där hon är något av en nationalsymbol. Bland annat var hon den stora soloartisten vid invigningen av de asiatiska spelen 1990 och 1994.

- Tyringe är mitt drömhälsö, rena paradiset, säger Wei Wei.

Tidigare bodde familjen dels i Atlanta, USA och Peking, Kina.

- Nu blir det bara Tyringe och Peking, fortsätter hon.

AVSLUTADE OS I ATLANTA

Wei Wei är en etablerad världsartist som av många kallas för Asiens svar på Whitney Houston. I Sverige är hon kanske inte så välkänd men utomlands har hon nått stora framgångar. Eller vad sägs om över 150 miljoner sålda skivor. Någon

exakt siffra är svår att få fram och förmodligen har hon sålt ännu fler.

Den som har ett bra minne kommer kanske ihåg avslutningsceremonin av OS i Atlanta 1996. Då sjöngs en låt, "I Believe in China" som framfördes av Wei Wei. Maken Michael hade dessutom skrivit sången. Oftast uppträder Wei Wei solo, men hon har även uppträtt med den största manlige kinesiske stjärnan Liu Huan och med Julio Iglesias.

Vid några tillfällen har även Wei Wei och Michael uppträtt tillsammans, bland annat inför ett utsålt Carnegie Hall i New York 1994.

- Egentligen hör vi hemma i var sin ände av musikvärlden, men när vi väl gör något tillsammans blir det uppfriskande på något sätt. En skön blandning av asiatisk musik och västerländsk harmoni och nu har vi så smått börjat planera för en gemensam Europaturné, säger Michael.

MICHAEL KÄND KOMPOSITÖR

Han är mest känd som kompositör. Tio stora balettverk har han skrivit och det har blivit över 600 kompositioner för orkester, kammarorkester, jazzensemble och solopiano. Som pianist är han inte fy skam heller då han gett konserter över hela världen. Dessutom har han släppt 55 skivor.

Michael har även spelat med svenska artister som Staffan Scheja och Jonas Hellborg.

Vad beträffar den svenska musiken vet inte Wei Wei mycket.

Än vill säga.

För vem vet, kanske sönerna så småningom börjar i den kommunala musikskolan.

De har ju att bråsa på. Får en mamma som sålt över 150 miljoner skivor...

Sjunger in det nya millenniumet

-Av Ulf Eklund-

Erik Westberg, körledare och professor vid Musikhögskolan i Piteå, är van vid stora projekt.

Men nu står han inför sitt största; att leda sin vokalsemble som inhjuts att delta i "Global Welcoming of the New Millennium" på ön Tonga i Oceanien.

- Det blir en manifestation för svensk körsång, säger han.

Tonga är den plats på jorden som ligger närmast datulinjen och där dygnet börjar. Med anledning av tusenårsskiftet förbereds ett jättelikt firande och enligt Tongas turistchef ska Erik Westberg dirigera 4000 körsångare under en stor konsert och ett jättelikt firande på ön.

Under detta tillfälle kommer hela världens uppmärksamhet att riktas mot ögruppen och Erik Westbergs vokalsemble kommer tillsammans med the Royal Maopa Choir att framföra ett verk av Eriks kollega och tonsättare, Jan Sandström. Kompositionen kommer sedan, likt en budkavle, att framföras av körer vid varje tidszon jorden runt med avslutning i Samoa som ligger nära Tonga, men med sin placering öster om datumgränsen räknar in det nya året först när klockan är 23.00 på grannön.

Så här drygt tre månader innan evenemanget stiger pulsen bland alla inblandade. Inte minst på Erik Westberg.

- Just nu innebär projektet oerhört mycket arbete på grund av att vi är lite sent ute, men grundidén att alla körer i alla tidszoner ska sjunga sången gäller fortfarande, säger Erik.

FRED OCH RÄTTVISA

Fred och rättvisa är temat på den text som Jan Sandström har tonsatt efter en dikt av 12-årige Shaun McLaughlin. Han förolyckades vid ett bombattentat i Omagh, Nordirland, och kort före sin död skrev han dikten om sin längtan efter fred. Efter dådet lästes dikten, A Bridge of Hope, upp i ett nyhetsprogram på TV av Irlands president Mary McAleese:

"Vad färg ni har - det kvittar lika. Stå enade och krossa ej vår dröm, sprid fredens sädd runtom vårt land, så vi kan trygga, hand i hand gå över hoppets bro.", enligt professor Gunnar Perssons översättning.

"Global Welcoming of the New Millennium" innebär en rad delmoment där grundidén är den gemensamma sången som tusentals körsångare kommer att framföra på ett flertal språk. Nyligen skickades 1000 brev till lika många körer i cirka 70 länder för att ytterligare informera och entusiasmera inför millennieskiftet.

ENORM ADMINISTRATION

- Det är bara att hoppas att vi får många positiva svar, säger Erik och erkänner att arbetet innebär en jättelik administration.

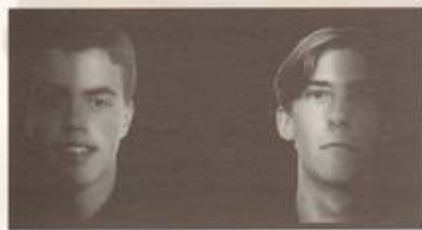
Ett arbete han utfört nästan uteslutande på egen hand bredvid sin tjänst på Musikhögskolan i Piteå.

- Det funkar, men visst blir det blir många kvällar, nätter och helger.

Under åren har Erik Westbergs vokalsemble uruppfört ett flertal verk och turnerat i de nordiska länderna samt England, Frankrike, Brasilien, Japan och Kina.

Men för huvudpersonen blir Tonga-uppdraget det hittills största:

- Förutom arbetet med att få andra körer i världen intresserade så reser vi till Tonga och framför sången. Detaljen att kungen av Tonga ringer till Drottning Elisabeth under mässan och önskar gott nytt år säger en del om evenemangets dignitet.

...signerat Daniel Hellström/Jonas Andersson

Att handel på nätet expanderar har väl knappast undgått någon. På samtliga områden växer dagligen nya näthandelsföretag upp och därmed större utbud och sjunkande priser.

Hur köper man då? Ja, själva handlandet fungerar i stort sett som i en vanlig butik. Man har en slags digital shoppingvagn i vilken varorna läggs när man klickar på dem. Det går naturligtvis också att ångra sig och ta bort från vagnen. När du är klar går du till kassan.

Många nätbutiker har ett skydd mot falska beställningar, som innebär att man måste registrera sig som kund innan man kan handla. Det är naturligtvis helt gratis och hjälper butiken att hålla koll på vad och hur mycket man köpt vid olika tillfällen, som underlag för till exempel olika specialerbjudanden m.m.

Det viktigaste att kontrollera innan man köper något är att noga läsa de informationstexter som finns, så man är helt på det klara med vilka avgifter och fraktkostnader som gäller. Nyckelord här är: leveransvillkor, frakt och expeditiönsavgifter.

Vid beställningar från utlandet får man också räkna med moms och tullavgifter. Oftast brukar frakten vara den stora "prisboven", men ett bra sätt att komma undan detta är att köpa många skivor, vilket brukar leda till prisreduceringar.

Ett annat ofta använt tips är att ta kompisarnas beställningar samtidigt och sedan dela på fraktkostnaden.

Betalningssättet varierar beroende på var man köpt varorna.

I till exempel USA sker betalningen oftast med kontokort.

Många är rädda för att ge ut sitt kontokortsnummer, men de stora, välkända butikerna brukar ha så kallade säkerhetssidor, så att ingen obehörig kan ta sig in och läsa vad du skrivit. Men här i Sverige är det än så länge faktura eller postförskott som gäller.

Lycka till med ditt nätshoppande!

Till din hjälp har vi sammanställt en liten guide över de största och bästa skivsajterna i det oändliga utbudet.

www.boxman.se En ledande svensk butik med stort utbud och bra priser.

www.ginza.se En svensk postorderklassiker. Finns även på nätet till samma priser.

www.bengans.se Inte riktigt lika stor som de andra. Fraktpreiser och leveranstid bra!

www.cdon.com Nystartad svensk uppstickare som växer.

www.amazon.com Stor amerikan, med både böcker och skivor.

www.cdnw.com Den andra stora i USA. Men kolla noga på fraktkostnaderna!

Erik Westberg står inför sitt hittills största projekt. På nyårsaftonen ska han leda sin vokalsemble i en fredssång som sedan ska färdas som en budkavle runt jorden.
Foto: Anders Alm.

Kopieringsavtalet

Det nytecknade notkopieringsavtalet mellan Svenska Kommunförbundet och de tre organisationerna; Svenska Musikförläggareföreningen, SMFF, Svenska Kompositörer av Populärmusik, SKAP, och Föreningens Svenska Tonsättare, FST, framkallade som väntat beta känslor bland landets musik- och kulturskolor.

Följ debatten i Kultursmockan:

"Detta är en katastrof"

Öppet brev till Svenska Kommunförbundet, (Bonus), SMFF, SKAP och FST.

Med chock noterar vi ansvariga kultur- och musikskolledare i F-län att Svenska Kommunförbundet skrivit på ett avtal som de flesta av oss i dagsläget är oförmögna att betala, utan att det menligt påverkar verksamheten. Vilka lärare ska vi säga upp och vilka barn ska vi inte utbilda, så att de inte kan använda det dyrbara musikmateriel som produceras av medlemmar i ovanstående intresseorganisationer?

Det är fullständigt ofattbart att man så drastiskt vill säga av den gren man själva sitter på. Kultur- och musikskolorna i Sverige lever i dag under mycket knappa omständigheter och det materiel som där används för utbildning kommer senare SMFF, SKAP och FST ändå att tjäna pengar på, då elever efter sin utbildning kommer att köpa dyra noter till sitt eget och sina ensembles musicerande.

Om kultur- och musikskolorna ska tvingas betala en 100-procentig höjning av kopieringsavtalet kommer många skolor inte ha råd att betala. Några kommer försöka använda motsvarande kostnader för att köpa mer noter istället. Några tvingas till att begå lagbrott.

Det är ytterst få kultur- och musikskolor som får utökat anslag för notinköp. Vi kommer alltså att minst halvera inköpen av nya noter och det betyder självklart att förlagen säljer mindre och tjänar mindre.

Ingen blir nöjd.

Vi, kultur- och musikskolledare i F-län protesterar gemensamt och vi har alla reagerat mycket kraftigt negativt på det skrivna avtalet.

För F-läns kultur- och musikskolledares räkning

Stefan Larsson

Musikledare, Vetlanda

Jan Eurén

Musikledare, Gislaved

"Vi tvingas välja på två onda ting"

Sitter just och läser utskicket från SMoK där vi ombads att ha synpunkter på det nya notkopieringsavtalet. För vår del är det väldigt olyckligt att mitt i ett pågående bud-

Foto: Ulf Eklund

getår höja med 100 procent. Man kan ju fråga sig vad som hade hänt om kommunen hade höjt exempelvis musikavgifterna lika mycket utan föregående avisering...

Vi har två saker att välja på:

1) Teckna det individuella avtalet på 31 kronor med påföljd att resten av årets notinköp ej kan bli av d.v.s. vi har inget att kopiera ur d.v.s. kompositörerna missar inkomster.

2) Teckna ensembleavtalet och inte heller då kunna kopiera till våra enskilda elever.

Av två onda ting, vad gör man?

Jag vet att förvaltningen hos oss har haft kontakt med Kommunförbundet och framfört sina synpunkter, men de var inte särskilt intresserade.

Hoppas att detta innebär en reaktion.

Anneli Egbo

Musikledare Svenjunga Musikskola

Upphovsrättsägarna svarar:

"Musik- och kulturskolorna får rabatt"

Det mesta av vad som sägs i Anneli Egbos insändare gäller Kommunförbundet och det bör inte jag svara på, men jag lämnar ändå ett bidrag. Anneli kritiserar den höjda kostnaden för musikskoleavtalet.

Bakgrunden är den att rättighetshavarnas organisationer och Svenska Kommun-

förbundet gemensamt genomförde en statistisk undersökning för ett par år sedan. Resultatet av undersökningen, som gjordes av SIFO, presenterades på försommaren - 98. Det var då för sent att lägga undersökningen till grund för förhandlingarna för läsåret 98/99.

Undersökningen visade att det på musikskolorna kopierades i genomsnitt drygt nio kopior per elev och läsår. Parterna hade tidigare räknat med 3,6 kopior per elev och läsår. Utredningen visar således att det kopieras närmare tre gånger så mycket som man tidigare kalkylerat med.

I konsekvens med detta har rättighetshavarna anledning att begära tre gånger så mycket betalt för att inte sälja sina kopior billigare än tidigare. Å andra sidan ligger det i rättighetshavarnas intresse att musikundervisningen håller god klass och att det ska finnas tillgång till ett bra notmaterial i undervisningen.

Mot denna bakgrund har rättighetshavarna accepterat att inte begära full kompensation utan s.a.s. ger rabatt till den kommunala musikskolan. Dessutom har rättighetshavarna accepterat att skapa ytterligare en avtalsmodell. Denna innebär att musikskolorna betalar för kopiering av enbart ensemblenoter. De noter som krävs för den individuella undervisningen, i den frivilliga skolundervisning som den kommunala musikskolan är, betalas av eleven själv.

Detta medför att kopieringskostnaden för musikskolan stiger från 17,60 till 18,50 per elev och läsår. Det är den första prishöjningen som skett på flera år. Kvar finns möjligheten för musikskolan att svara för kostnaden för kopiering för den individuella undervisningen om man så önskar och då är priset 31 kronor per elev och läsår. Notkopieringskostnaden utgör knappt 0,2 procent av musikskolornas omsättning.

Carl Lindencrona

Svenska Musikförläggareföreningen

SMoK:s kommentar:

"En olycklig utveckling"

Hej Anneli!

Förstår att ni är chockerade, fördubblingen av avgiften kom som en stor överraskning för oss alla. Att upphovsmännen ska ha en skälig ersättning för sina verk är självklart, men en hundraprocentig löneökning...?

Nu kanske det inte blir så, somliga kommuner väljer ensembleavtalet och fler

kommuner än tidigare signalerar att de inte har råd med något kopieringsavtal alls - så den ekonomiska sammanräkningen vet vi inte vad den slutar på.

Vi i SMoK tycker det är en olycklig utveckling att fler kommuner låter bli att sluta avtal med BONUS. "Av de två onda ting", du skriver om skulle vi gärna se ett tredje mer positivt alternativ förverkligas, ett antalsbaserat avtal där man betalar per kopia. Detta ihop med att eleverna i större utsträckning köper sina notutgåvor och att musik/kulturskolorna bygger upp sina notbibliotek kan vara en bra framtida lösning. Problemet är främst att hitta en bra modell för antalsbaserad avgift.

"Copymark"-försöket var inte helt lyckat.

Dag Krafft

"Eleverna får betala"

Rolf Gunnarsson i Värnamo ser att en ekonomisk lösning på ett fortsatt avtal är att låta eleverna betala sina kopior själva. Han undrar om någon annan musik/kulturskola provat denna möjlighet till finansiering.

Kontakta i så fall Rolf på 0370-403 31.

"Smärtgränsen är nådd"

När det gäller notkopieringsavtalet är smärtgränsen nådd. Förläggarna är på väg att säga av den gren de sitter på. Det finns inte den bok som täcker upp alla elevers individuella behov. Alltför notutgåvor som ges ut är på eller under 48 sidor. De innehåller ett fåtal nyheter och sedan fyller man på med Diana och Love me tender och andra trad. låtar. En mycket dålig taktik från notförlagen som genomskådas av eleverna för länge sedan. Av naturliga skäl är en elev endast villig att betala för Love me tender och andra trad. låtar endast en gång.

Göran Smith,
Essunga Musikskola

"Mera kommunikation skulle inte skada"

Jag anser att resonemanget "man kopierar i stället för att köpa" är felaktigt från början till slut. Ändå verkar det som om det är det man utgår ifrån när man bestämmer priset för avtalet.

Avtalet säger uttryckligen att man måste äga noter i tillräcklig omfattning, annars gäller inte avtalet. Då ska inte den kopiering man är tvungen att göra för att lösa praktiska problem kosta lika mycket - eller i samma storleksordning - som att köpa noterna på nytt varje år.

Man har ju redan betalat för dem.

Det skulle inte vara några problem alls att skaffa noter i tillräcklig omfattning för både ensembleverksamhet, grupp- och enskild undervisning.

Hur mycket böcker man än köper, hamnar man ändå ibland i den situationen att man måste ta kopior - av praktiska skäl. Då behöver man naturligtvis ett kopieringsavtal, men det ska utgå ifrån faktiska förhållanden. Det avtal som föreligger malar upp oss som större skurkar än vi egentligen är. Vi kopierar inte för att slippa köpa noter, men helt utan att kopiera klarar vi oss i lärighetens namn inte, är jag rädd. Man kan inte tvinga eleven att köpa hur många böcker som helst. Samtidigt vill man inte som lärare vara bunden till enbart det material som finns i en bok, man vill välja själv. Den som ger ut material måste tänka på kundens behov och önskemål mer än vad som nu sker. Mycket av det som ges ut idag verkar vara utformat mest för säljaren - inte för köparen. Det måste finnas något sätt att göra materialet mera flexibelt.

En professionell lärare måste få utforma sin undervisning efter eget huvud - även välja låtar. Utgivaren ska ta hänsyn till det och göra det möjligt.

Någon gång måste vi ju mötas och inse att vi arbetar för samma sak. Vi kan ju inte ha det så i längden, att det ska råda konflikt mellan förlagen/rättighetsinnehavarna å ena sidan och lärarna/skolorna å den andra. Lite mera kommunikation skulle kanske inte skada...

Erik Larsson, Vårgårda

SMoK:s kommentar:

"Ökad försäljning av notutgåvor är av godo"

Om volymen notutgåvor som ges ut och säljs ökar så är det av godo.

Sverige är ett litet land och volymerna små. De bra läromedlen säljs och de mindre bra försvinner, så borde marknaden fungera om det blir attraktivt att ge ut nytt och fräscht material.

Om eleverna i större utsträckning köper sitt notmaterial bygger de upp ett eget notbibliotek som de har större nytta av än hopvikta kopieringspapper. Om dessutom musik/kulturskolorna utvecklar sina notbibliotek till att bli länebibliotek för eleverna borde behovet av att kopiera 1.780.469 sidor per år drastiskt minska. Detta kan ju leda till att behovet av ett kopieringsavtal upphör eller kanske ett framtida kopieringsavtal blir avsevärt billigare då kopieringen minskar.

Ytterligare en positiv effekt av ökad försäljning av notutgåvor är att ersättningen till upphovsmännen hamnar i rätt ficka. Jag föreställer mig att fördelningen till upphovsmännen av "BONUS-pengarna" är mindre rättvis.

Dag Krafft

Prenumerera på KulturSMOCKAN

Prenumerationskupong

☐ **Ja,** jag vill prenumerera på **KulturSMOCKAN** 6 nr/år. Prenumerationsavgiften, 160:-/helår betalas först när inbetalningskortet kommer.

Namn:

Adress:

Postadress:

Tel:

Du kan även beställa på:

Tel 0660-26 61 00. Fax 0660-26 61 11.
www.cewe.se

Frankeras ej!
CEWE
Förlaget
betalar
portot

SMOCKAN

Svarpost
Kundnummer 8500004002
893 20 Bjästa

Hej igen!
På jazzfronten kan jag rapportera en hel del nytt. Det är nu klart att det blir storbands- och jazzkurs i Härnösand första veckan i augusti, 31/7-5/8 2000. Sex dagar fyllda med jazzmusik för er mellan 15-25 år. Lärare blir Bengt Stark, Mikael Råberg, Magnus Lindgren, Rigmor Gustafsson. Alla med en enorm kunskap och en vilja att förmedla den.

Kursen hålls på Folkhögskolan och kommer att kosta 2000 kr inklusive kost/logi. Veckan avslutas med en konsertdag. En höjdarkurs som inte bör missas av någon som tycker om att spela jazz.

Huvudarrangörer är SJR, Musik i Väster-norrland, SMOK samt Folkhögskolan. Foldrar kommer att skickas ut till alla musikskolor. För alla jazzintresserade musiklärare i Norrland hålls 27-28/1 2000 en träff i syfte att bygga upp ett kontaktnät med likasinnade samt att själva få musicera. Även här är SJR, Musik i Väster-norrland och Folkhögskolan arrangörer och har ni frågor om dessa kurser så ring mig.

På Öbacka Jazz- o Bluesfestival i Härnösand kunde vi lördagen den 25/9 höra en av vinnarna från jazzfinalen på Fasching, nämligen Mattias Ström Band. Gruppen imponerade storligen på publiken och männe har vi här två kommande jazzstjärnor i sångerskan Sara Lindroth och trumisen Anders Annerskog.

En annan vinnare "Första klass" från Östersund spelar på Umeå Jazzfestival 29-30/10. Flight Fun från Skåne vann turnépriset och kan höras som förband till Ola Åkermans kvintett i november på jazzklubbarna i Norrköping, Örebro, Västerås samt på Nefertiti i Göteborg och på jazzklubb Fasching i Stockholm.

Trio Bödvar ligger i hårdträning inför sin resa till New Orleans i januari där de ska representera Sverige på en stor jazzlärarkongress. Dessutom kommer de förhoppningsvis att spela på nästa SMOK-konferens i Karlstad.

Som ni märker så finns allt att vinna på att anmäla sig till Musik Direkt-tävlingen. Detta gör ni på blankett som finns på Länsmusiken och i era musikskolor eller genom jazzklubbarna. Tyvärr fick vi avslag på vår ansökan till Framtidens Kultur för att kunna utöka samarbetet mellan jazzklubbarna, våra jazzmusiker och alla musikskolor.

Nu tar vi nya tag och hoppas att de ändrar åsikt inför nästa ansökningsomgång.

Vänliga jazzhälsningar

Fredrik Norén

0611-722 10

Childrens Music for the Millenium

Ett samarbetsprojekt mellan Sverige, Rumänien och Skottland

Musik och användandet av ny teknik är den drivande faktorn i ett EU-projekt som inbegriper tre skolor i tre europeiska länder.

Skolorna är Stenhamraskolan i Örnsköldsvik, School no.35 i Craiova, Rumänien samt Broughton Primary School i Edinburgh, Skottland.

60 barn i åldrarna 6-12 år och 15 lärare deltar i projektet som förutom musik/musikdata tar upp språk, kultur och IT. Koordinator för projektet är Sten-Ove Sundlöf på Örnsköldsviks Musikskola.

– Ursprunget till EU-projektet ligger sex år bakåt i tiden. 1993 var Musikskolan på studiebesök till Artisten i Göteborg. Bland annat lyssnade vi till Göran Folkestad. Han talade om sitt arbete med ungdomar som skapar musik med datorstöd. Med Görans ord i bakhuvudet började vi planera för ett projekt i Örnsköldsvik, men med yngre barn som målgrupp, berättar Sten-Ove.

1996-1998 genomfördes ett två-årigt samarbetsprojekt mellan Örnsköldsviks Musikskola och lägstadieskolan Stenhamraskolan. 12 barn i åldern 6-10 år fick arbeta med musik och musikskapande med hjälp av datorer och lekfulla programvaror.

– Erfarenheterna från dessa år fick ligga till grund för en projektbeskrivning som via EU-programkontorets databas skapade kontakt mellan de skolor som i dag samarbetar över nationsgränserna. En video där varje skola presenterar sig för varandra kommer att inleda samarbetet, fortsätter Sten-Ove.

Barnen på de deltagande skolorna kommer sedan att kommunicera med varandra via e-post. Under hösten börjar de bekanta sig med de musikprogramvaror som används. Musik som de sedan skapar

skickas mellan skolorna och som en konkret slutprodukt ska varje skola göra en "christmas carol". En gemensam plats på webben har också tagits fram där lärare och barn kan "chatta", skriva veckodagbok om hur arbetet på den egna skolan framskrider och via en elektronisk anslagstavla går det att ställa frågor och sprida erfarenheter till varandra. Projektet, som får stöd genom Comenius-kapitlet i Sokrates-programmet, har inneburit mycket förbättrande arbete från den koordinerande skolans sida. Åtskilliga kontakter över nationsgränserna via e-mail, fax och telefon samt personliga besök har genomförts.

– Att besöka varandra är ett viktigt inslag i planerandet av ett samarbetsprojekt av det här slaget. Att lära känna varandra och förstå kulturens särdrag är viktiga kunskaper för att skapa förståelse mellan länderna.

Unga européer i spännande projekt på nätet.

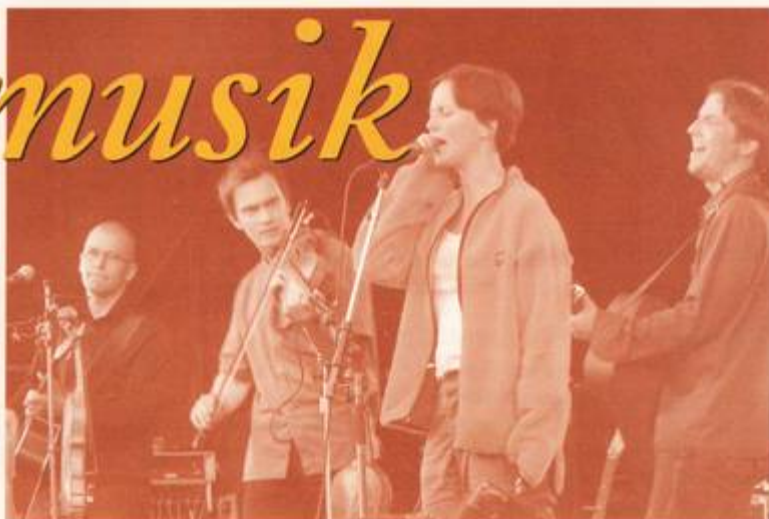
Folkmusik

nästa stora exportvara

-Av Sven Alveryd-

Den svenska folkmusikgruppen Garmarna har inte bara skapat sig ett namn i Sverige utan har även etablerat sig utanför gränserna. Gruppen vars medlemmar är Emma Hårdelin, Stefan Brisland-Ferner, Jens Höglén, Gotte Ringqvist och Richard Westman, besökte nyligen USA för fjärde gången och nu lämnades ingen obero-

Det hela började i Sundsvall då Gotte Ringqvist, Rickard Westman och Stefan Brisland-Ferner såg en uppsättning av Shakespeares Hamlet. Det tre unga grabbarna blev helt hänfödda av musiken och bestämde sig nästa dag för att starta ett band. Två år senare var de etablerade i Sundsvall. En intervju i radio banade väg

Garmarna.
Foto:
Leif Wikberg

för en spelning på Hultsfredsfestivalen 1992 och där kom det definitiva genombrottet.

– Innan dess hade vi bara spelat för att det var kul. När vi bildade Garmarna som trio hade vi inte en tanke på att vi skulle kunna åka ut och spela på allvar, säger Stefan Brisland-Ferner, fiolspelare i bandet

EFTER HULTSFRED TOG DET FART

Det var efter Hultsfredsfestivalen de kom i kontakt med producenten Mats Hammerman på skivbolaget Massproduktion. I och med detta tog karusellen en väldig fart och nu fem år och fyra album senare, har Garmarna gjort segertåg i Danmark,

Tyskland, Österrike, Schweiz, Frankrike, Portugal, Spanien, en del asiatiska länder och nu senast USA. Ett antal amerikanska musiktidningar rosade deras nya platta "Vedergällningen" däribland den väletablerade musiktidningen "Wired" som skrev. "När du lyft hakan från golvet efter upplevelsen av hur det forntida och moderna passar ihop, blir du fullständigt hypnotiserad".

Garmarna har också gästat Top Ten-listorna i England, Frankrike och Kanada tillsammans med andra svenska storheter som ABBA, Roxette, Robyn och Ace of Base.

Jag hälsar er välkomna till årets fortbildning

på Kungl. Musikhögskolan i Stockholm

Bertil Hähnel
utbildningsledare

Fortbildning och uppdragsutbildning vid KMH

Vi kan konstatera att efterfrågan på fortbildning i musik ute i landet ökar. Bl.a. med anledning av detta utökas verksamheten på KMH:s fortbildningsavdelning. Vid avdelningen, som leds av Bertil Hähnel, arbetar fr. o. m. ht-99 även Matti Andersson som tillsammans med Bertil ansvarar för fortbildning speciellt inriktad på uppdragsutbildning.

Matti har lång erfarenhet av musikundervisning, dels från musikskola och gymnasieskola med estetiskt program med inriktning på instrumental- och ensembleundervisning, dels nästan 20 års erfarenhet som lärarutbildare på högskolenivå.

Vi vill nu knyta kontakter för att inleda samarbete. I ett första skede avser vi att presentera och diskutera utbildningspaket med kurser vars innehåll vi utformar tillsammans.

För ytterligare information
samt anmälan, ring eller skriv:

Maj Alttéus 08-16 13 72, Matti Andersson 08-16 19 62 Bertil Hähnel 08-16 18 55
KMH, Fortbildningsavdelningen • Box 27711 • 115 91 Stockholm • e-post fortbildning@kmh.se

eller besök
vår hemsida:

www.kmh.se/fortbildning

MODIGA Vänersborg

-Av Ulf Eklund-

Musikskolan i Vänersborg tillhör landets modigaste.

Där finns kompetens, en vilja till förändring och en förståelse kring vikten av offensiv marknadsföring.

Och där finns inte minst Sundal Rock Orchestra.

Sundal Rock Orchestra är den bästa reklampelaren musikskolan i Vänersborg kan tänka sig. Orkestern, med en symfonisk sättnings, har profilerat sig genom att spela populärmusik. Kryddat med elgitarr och slagverk skapas ett unikt och eget sound som allt fler attraheras av.

Kända artister som Sven-Bertil Taube, Frank Ådahl, Jim Jidhed och Martin E-Type Eriksson har lockats att uppträda tillsammans med orkestern som i dag består av cirka 70 medlemmar i åldern 13-25 år. Ledaren, dirigenten och eldsjelen heter Ulf Wadenbrandt och är lärare vid

Vänersborgs musikskola. Enligt många är det hans engagemang och kunnande som ligger bakom framgångarna och att orkestern gjort sig känd som unik och nyskapande.

- Även om jag är klassiskt utbildad så är jag ett rock- och popsnöre och det är ju sådan musik som även eleverna gillar. Det har inneburit att vi haft mycket med oss i bagaget, berättar Ulf.

Klarinetter, fioler, trumpet, trummor, elgitarrer och keyboards blandas i en salig röra. Och det blir verkligen en salig röra som spränger musikvallar och gränser. Ihop med ljud och ljusshowen blir det fullt ös från första till sista stund.

FLER KONserter PÅ GÅNG

För snart ett år sedan tog Sundal Rock Orchestra hela Vänersborg med storm och bjöd på en bejublad konsert tillsammans med E-Type. Idrottshuset fylldes till bristningsgränsen med ungdomar, medelålders och pensionärer och inte bara lokalmedia öste beröm över arrangemanget.

- 1500 personer, smockfull idrottshall, kravallstaket samt en skrikande publik. Det var fantastiskt och en otrolig kick för eleverna, fortsätter Ulf Wadenbrandt och avslöjar att en efterföljare är på gång.

Går planerna i lös kommer E-Type tillbaka till Vänersborg den 31 oktober för att dela ut ett stipendium och delta i en ny konsert. Stipendiet är för övrigt hans eget då han vid förra årets succékonsert ville att ersättningen på 30 000 kronor skulle bli ett stipendium på motsvarande belopp. Dessutom planerar Vänersborg för ett besök av Robert Wells med sitt Rhapsody In Rock i mars nästa år.

Intresset för den unika orkestern ökar för varje dag som går och när vi frågar Ulf Wadenbrandt om han anser sig ha musikskolesveriges bästa jobb kommer svaret blixtnabbt:

- Ja.

HÄR FINNS MER ÄN SRO

Men Sundal Rock Orchestra är långt ifrån det enda musikskolan i Vänersborg kan skryta med. Här finns Vargöns Symfoniorkester som prisas nästan varje år, Musikskolans Paradorkester som nyligen blev svenska mästare för ungdomsblåsorkestrar, sånggruppen Voice som gick till regionfinal i "Toner för miljoner" samt Bakwano - gruppen som i år slog till med seger i tävlingen "Musik Direkt".

Håkan Alfredsson, prisad som årets marknadsförare i norra Älvsborg, är chef

Martin E-Type Eriksson svarade för en succéartad konsert tillsammans med Sundal Rock Orchestra förra året. Nu tyder mycket på en repris. Foto: Kent Eng.

Musikskolan i Vänersborg har mycket att glädjas åt, men kanske är Sundal Rock Orkestra, med eldsjelen Ulf Wadenbrandt i spetsen, slagskeppet i verksamheten. Det är omöjligt att inte bli imponerad.

för kultur och fritid i Vänersborg, och ansvarar utöver musikskolan också för biblioteksenheten, fritidsenheten samt kultur och turism. Han styr musikskolan likt ett företag med ett brett produktsortiment. Här gäller det att marknadsföra sig, visa vad musikskolan står för, vilken verksamhet som bedrivs och hur visionerna ser ut.

Kanske de viktigaste ingredienserna för ett lyckat resultat och en lyckad verksamhet som musikskolan i Vänersborg uppenbarligen är och bedriver.

– I vår organisation, där vi ansvarar för hela kulturspåret genom skolan från kulturförskola till gymnasium, är perspektivet 0-20 år. Alla barn, oavsett ekonomisk och social bakgrund, får en chans till musik- och kulturupplevelser genom att vi är organiserade på ett speciellt sätt, säger Håkan Alfredsson och fortsätter:

– Alla våra barn i grundskolan får exempelvis lära sig att spela ett instrument och spela i orkester.

LÄTER SOM EN DROM

Musikskolan vill kunna erbjuda en upplevelse för alla, oavsett vilket genre de är intresserade av eller hur gamla de är. Förutom den frivilliga undervisningen ansvarar musikskolan i Vänersborg för musiken inom grundskola, gymnasium, särskola och habilitering.

Från hösten -99 omfattar musikskolan dessutom en "egen" förskola med profil-

skapande verksamhet samt musikklass vid högstadiet.

– Vi planerar även för ett barn- och ungdomskulturcentrum kring musikskolan med bland annat ett musik- och internetkafé, fortsätter Håkan Alfredsson.

Vänersborg låter som en dröm. Uppenbarligen har de förtroendevalda insett musikskolans betydelse för såväl barnens och ungdomarnas som för kommunens och regionens utveckling.

Barn och Ungdomskörstämman
i Skinnskatteberg
5 - 7 maj 2000

Körstämman i Skinnskatteberg
16 - 18 juni 2000

För vidare information se vår hemsida
www.skinnskatteberg.se

DET ÄR DAX NU!!

-att planera orkestrernas klädsel

Personliga besök
och visningar

Specialkollektioner för:

- Musiker
- Dansare
- Körsångare

Sventorpsliden 7
412 74 Göteborg
Tel: 031-404030
info@brohalldesign.se
www.brohalldesign.se

Gislaved Drum & Drill Corps

carina
brohall
DESIGN AB

Sveriges Musik- och Kulturskoleråd, SMOk, har av regeringen fått ett nationellt uppdrag för att utveckla samarbetsformer mellan grundskola och musik-kulturskola. Syftet är att ytterligare stärka kulturens roll i den obligatoriska skolan.

Vad förväntar du dig av projektet?

Lasse Callmyr, klassmusiklärare, Arbråskolan, Bollnäs:

– Jag förväntar mig mycket! Som musiklärare på grundskolan har jag under de senaste åren uppmärksammat att de årligen återkommande studiedagarna som

anordnas av kulturskolan varit mycket givande, vilket man ej kan säga om de som vi musiklärare vid grundskolan i Bollnäs kommun deltagit i. Detta kan många gånger kännas frustrerande med tanke på att vi alla jobbar mot samma mål, det vill säga musik.

Bengt Gårdsjö, klassmusiklärare, Hagaskolan, Norrköping:

– Jag hoppas att musikskolans instrumentalelever, i högre grad än vad som nu sker, ska stärka sin skolas kulturliv genom att bilda olika

ensembler som verkar på den egna skolan.

Jennica Andersson, klassmusiklärare, Vasaskolan, Kalmar:

– Det viktigaste är att barn och ungdomar blir bjudna på fler upplevelser av musik, dans och teater för att väcka och förstärka deras intresse för

kultur. Detta kan ske i form av workshops, konserter, föreläsningar och temadagar.

kultur nytt

Musikhögskola utbildar civilingenjörer

En civilingenjörsutbildning i medieteknik och en produktionsinriktad radioutbildning startas vid Musikhögskolan i Piteå. På sikt handlar det om 150 nya studenter, varav de första 50 börjar redan nästa höst. Musikhögskolan har redan ett uppdrag att förbereda och starta utbildningarna som ska bedrivas i samarbete med Luleå tekniska universitet. Civilingenjörsutbildningen kommer till hälften att vara tekniskt och vetenskapligt inriktad. Den andra hälften konstnärlig.

Kulturkonsulent vill utveckla nätverk

Sedan ett drygt halvår innehar Eva-Li Rudling tjänsten som kulturkonsulent för grundskolorna i Halmstads kommun. Kontakten med landets övriga kulturkonsulenter anser hon vara värdefull.

– Jag tycker att det skulle vara spännande och förhoppningen är att vi ska kunna utveckla ett nätverk, säger Eva-Li som bland annat arbetar med en nätsida på Internet.

Problemet är att få ut informationen till andra kulturkonsulenter som är intresserade av samarbete och ett nätverk. Kultursmockens redaktion drar sitt strå till stacken: Eva-Li Rudling, Kulturskolan, Box 153, 301 05 Halmstad. www.utbildning.halmstad.se/mus/kultur/index.htm

20 miljoner kronor till ungas fritid

Regeringen har fattat beslut om att stödja utvecklingen av nya lokala lösningar för ungdomars fritidsverksamhet. Stödet på tio miljoner kronor ur Allmänna arvsfonden avser det första året av en planerad fyraårig satsning på sammanlagt 20 miljoner kronor. Regeringen anser att det är en viktig ungdomspolitisk uppgift att stimulera verksamheter vars erfarenheter kan hjälpa kommunerna att utveckla och förändra politiken utifrån de nya krav som ställs av bland annat de stora tonårskullarna i början av 2000-talet. Olika undersökningar har visat att ungdomar värderar den egna fritiden högt. Samtidigt förändras ungdomars fritidsintresse ständigt. Den kommunala kultur- och fritidspolitiken måste följa med i den utvecklingen. Ungdomsstyrelsen är den myndighet som fått regeringens uppdrag att fördela stödet.

Ansikten av skrot i Stockholm

Ansiktsmasker och smycken av uttjänta tekniska apparater och skrot är temat på Laval's workshops i Kulturhuset i Stockholm. Besökarna erbjuds material och vägledning av fyra pedagoger från Levande Verkstads ledarutbildning. De vill få människor att se de föremål vars former tas för givna ur nya perspektiv. Vem har sagt att en faxmaskin inte passar bättre som smycke eller åtminstone delar av den, frågar Levande Verkstad, vars bildpedagogiska arbete har rötterna i Bauhaus idéer om skapande. Fram till 20 november kommer en utställning med besökarnas masker att växa fram där man förhoppningsvis ska kunna se att det faktiskt går att uttrycka känslor med hjälp av limpistol, lödkolv och tänger.

Johansson har tagit över Sahlins skrivbord

Ylva Johansson, den tidigare skolministern har skaffat sig ett nytt arbete. Enligt Dagens Industri arbetar hon på konsultbasis där affärsidén är att vara tolk mellan utbildningsvärlden

och IT-världen. I en lokal i centrala Stockholm har hon tagit över skrivbordet efter Mona Sahlin, numera biträdande näringsminister.

Slutsjunget för Bachkören i Adolf Fredriks kyrka

Bachkören lämnar Adolf Fredriks församling i Stockholm.

– Kyrkorådet vill inte förnya vårt avtal som går ut om ett år. Vi känner att vi inte har kraft för år 2000 så därför blir vår sista konsert i Adolf Fredriks kyrka på nyårsföton, säger Gerd Román, ordförande i kören.

Bachkören, som har funnits i 35 år, drar ofta fulla hus, men trots detta har verksamheten inte gått ihop. Gerd Román tror att kyrkans skilsmässa med staten vid årsskiftet har varit avgörande för beslutet.

– Det finns en rädsla för att pengarna inte ska räcka till. Men det är allvarligt om man drar ned på kyrkomusiken, det är en kulturskatt som hotas, säger hon.

Vart Bachkören nu ska ta vägen vet hon inte, men hon letar efter nya samarbetspartners.

– Vi vill gärna fortsätta att framföra musik även i framtiden.

Telefontrudlutta

Nu ska man helst ha en alldeles egen melodi till mobiltelefonen. Internet är det alldeles naturliga stället för alla oömbärliga livsnödvändigheter och självklart kan du här skapa eller hitta färdiga melodisnuttar till din telefon.

<http://www.nokia.se/ringtones/>

<http://www.mobile.ericsson.se>

Musikkår illa ute

Den borgerliga majoriteten i SL:s styrelse och landstinget hotar Spårvägsverkens musikkår med 25% i minskade bidrag.

Kåren menar att det i praktiken betyder att de får sparken. –SL:s goodwill skulle ytterligare försämrats säger Gertrud Brorsson, mp:s representant i SL-styrelsen.

Aktuella SMOk-seminarier

Musik och Kulturskolan – en dynamisk verksamhet

Ett första seminarium i en serie kring lokala ideologier och strategiska beslut om musik- och kulturskolan.

25 november kl. 09.30

Lokal: Hotell Sheraton

Anmälan: Pia Bengtsson,

Svenska Kommunförbundet 08-772 41 00

Musikskolan och musikindustrin

Vad har de Svenska musikskolorna betytt för musikexportframgångarna?

26 november kl. 09.30, Lokal: SMI

Anmälan: Dag Kraft 0175-686 50

IST lanserar nytt administrativt program för Musik & Kulturskolor

Extens-Musik & Kultur

Extens-Musik & Kultur är ett nyutvecklat Windows-baserat system specialanpassat för Sveriges Musik och Kulturskolor. Programmet hanterar alla delar som krävs för att administrationen skall bli enklare och roligare.

Nu ger vi er möjligheter att se Extens Musik & Kultur.

Anmäl dig till någon av våra visningar på följande platser:

Boden 26/10 - Umeå 27/10 - Sundsvall 28/10 - Östersund 29/10 -

Karlstad 3/11 - Göteborg 4/11 - Stockholm 9/11 - Gävle 10/11 -

Örebro 11/11 - Linköping 16/11 - Helsingborg 18/11

Välkommen!

IST

Tel: 0470-70 71 00
E-post: salj@istsoft.se
Hemsida: www.istsoft.se

Välkommen att kontakta oss på IST eller besök vår hemsida.

Porträttet

-Av Ulf Eklund-

Han fick nästan ett mission impossible. Att ersätta Leif "Loket" Olsson var i det närmaste omöjligt och Lasse Kronér brydde sig inte ens om att försöka. Nu gör han sitt eget Bingolotto. Med framgång.

Hej Lasse, hur mår du?

- Tackar som frågar; jag mår prima och kan man göra annat?

Hur ser din arbetsdag ut? Är det Bingolotto som gäller för hela slanten?

- Ja, som det är just nu är det väldigt mycket Bingolotto. Vi pratar mycket framtid just för tillfället.

Från Tripple and Touch till Bingolotto, var det ett svårt beslut?

- Nej, jag hade redan bestämt mig. Efter en liten olycka, där jag slog i huvudet, pallade jag inte med jobbet med "Tripplarna". Jag blev faktiskt arbetslös några dagar innan erbjudandet från Bingolotto kom.

Vad jag förstår har ni fått lysande kritik så bär långt. Är du förvånad?

- Ja lite, det måste jag erkänna. Jag trodde att det skulle bli en lång och brant uppförsbacke, men jag har blivit vaggad på ett mycket snällt sätt. Visst gnälls det på vissa håll och kanter, men det har vi räknat med.

Kommer du att leda Bingolotto lika länge som Leif "Loket" Olsson gjorde?

- Nej, det kan jag lova dig att jag inte ska göra. Det är jag fullständigt övertygad om.

Längtar du inte tillbaka till Tripple and Touch?

- Nej, inte som det är just nu i alla fall. Visst längtar jag till att få spela och visst längtar jag efter musiken. Men musik finns å andra sidan i mycket annat jag håller på med.

Musiker, underhållare eller programledare. Vad passar bäst på dig?

- Jag tror att musiker passar absolut bäst på mig. För min egen del i alla fall.

Vad är det bästa med att vara musiker?

- Oj, oj, oj - det är allting. Allt med att vara musiker är det bästa, jag tycker väldigt mycket om det och har sysslat med musik så länge. Det är mitt skrä helt enkelt.

Vilket förhållande har du till den kommunala musik- och kulturskolan?

- Tyvärr har jag inte själv utbildat mig där, men jag vet vilken otroligt viktig funktion den har. Det har jag sett tydliga exempel på och under min karriär har jag ofta varit med och samarbetat med musik- och kulturskolor.

Många påstår att orsaken till Sveriges musikfram-

Lotto-Lasse

Namn: Lasse Kronér.

Ålder: 36 år.

Familj: Gift med Tina.

Två döttrar - fyra respektive ett år.

Bor: I villa i Partille.

Yrke: Musiker.

Tjänar: Inte som många tror. Har ingen jättelön och inga enorma tillgångar.

Kör: Toyota, årsmodell -97.

Läser: Massor av skönlitteratur.

Lyssnar på: Inte lika mycket musik som tidigare. Skriver och spelar själv istället.

Ser på TV: Lite för mycket, men aldrig på sig själv.

Gräter: Inte ofta, men det händer.

Älskar: Öl och snus.

Hatar: Sällan - det är ett så starkt ord.

Håller tummarna för: Att den egna soloplattan ska bli av.

Foto: FLT-Pica.

"Goa gubbar är det värsta jag vet"

gångar internationellt kan härledas till de kommunala musikskolorna. Håller du med om det?

- Vartenda ord. Det är ingen tillfällighet att vi i Sverige lyckas som vi gör och det finns ju massor av svenska artister som vittnar om det. Att få en skolning i musik i en så ung ålder skapar verkligen förutsättningar.

Vad vill du säga till de kommunalpolitiker i landet som i sitt spartvång vill skära i/lägga ned den kommunala musik- och kulturskolan?

- Man borde inte behöva säga något för jag tycker det är så enkel matematik. Skär man av stjälken eller gräver upp löken när den växer så har man ingen blomma till våren. Så är det bara.

När du uppträder ser du ut att njuta från första till sista stund. Stämmer det?

- Ja det är faktiskt sant. Jag har alltid haft förmånen att få syssla med det jag tycker om och tanken har aldrig slagit mig att det är en fördel att trivas med det man gör. För mig har det varit naturligt.

Nu ska jag fråga något som jag vet att du inte gillar: Är du en riktig gö och glä göteborgare?

- Ha, ha - ja, jag gillar inte det uttrycket. "Goa gubbar" är det värsta jag vet, ett slitet uttryck som någon fräck reklambyrå skapat på ett skrivbord. Men jag törs nog påstå att omgivningen betecknar mig som ganska snäll och glad.

Vem har betytt mest för dig i din karriär?

- Jag har ingen sådan där; "utan den hade jag inte stått här". Men jag är uppväxt med svensk musik där Cornelis och Taube fått utrymme.

Vad gör Lasse Kronér om tio år?

- Den frågan har jag fått massor av gånger och svaret blir detsamma: Ingen aning. Jag kan åtminstone säga att jag förmodligen inte är programledare för Bingolotto.

Till sist; varför använder du gymnastikskor ibop med frack?

- När vi en gång var ute på en skolturné så kom vi alla in i lackskor och då tog det 20 minuter innan barnen tyckte att vi var roliga. De hade uppenbarligen förutfattade meningar på grund av klädseln. Då märkte jag hur otroligt viktigt det var med detaljer. Därefter har gypadojorna hängt med.